

Nieuwe locaties:

Italiaanse Alpen, *Val di*

Ledro

Ardennen, *Viroin*

Duitse Ooszeekust, *Zingst*

Uitgave 2007/6 november, december

Kampen & Reizen

Nieuwe bestemmingen:

Bulgarije, *Oost Rhodopen*

Nederland, *Oostelijke*

Waddenzee

Zuid-Afrika, *Namibië*

KNNV-kampprogramma 2008

Met gepaste trots bieden wij u ons kampprogramma 2008 aan met maar liefst 20 keuzemogelijkheden. Absoluut nieuw is het Opa- en Omakamp. We hebben dit kamp georganiseerd in de wetenschap, dat veel KNNV-grootouders er van droomden met hun kleinkinderen op kamp te gaan én in de overtuiging, dat je niet vroeg genoeg kunt beginnen met aandacht vragen voor de natuur. Het accent ligt op activiteiten met en voor kinderen. In 2007 organiseerden we voor het eerst een studiekamp. Het werd een geweldig succes. Daarom vindt u in dit kampprogramma opnieuw een studiekamp, dit keer met als thema de determinatie van hogere planten. De prachtige omgeving van Bruinehaar met zijn grote verscheidenheid aan biotopen helpt ons aan voldoende lesmateriaal. Dan wil ik nog uw aandacht vragen voor een paar zakelijke aspecten. U mist in dit katern de pagina met algemene voorwaarden. Op de website www.knnv.nl/akc kunt u er kennis van nemen. Als u geen toegang heeft tot internet dan kunt u aan de organisator van het

kamp van uw keuze vragen om de tekst per post toegestuurd te krijgen. Inlichtingen over het kamp van uw keuze krijgt u eveneens van de organisator van dit kamp. Verder hebben we het afgelopen jaar proefgedraaid met automatische incasso voor het innen van het inschrijfgeld. De proef is uitstekend verlopen en dus zult u in 2008 alleen maar op deze wijze gaan betalen. Dat betekent meteen dat alle inschrijfformulieren naar Jan Westhuis, de penningmeester van de AKC, gestuurd mogen worden. Voor u én voor ons eenvoudiger. Tenslotte wil ik mensen, die overwegen voor het eerst aan een kamp deel te nemen maar nog wat aarzelingen hebben, aanmoedigen om contact op te nemen met één van de AKC-leden. Ze zullen u met veel plezier te woord staan.

*Namens de Algemene Kamp Commissie
wens ik u weer een heel goed kampjaar toe.
Guda Poot*

K1 EN K2 CAP GRIS-NEZ

K 1 zaterdag 26 april t/m zondag 4 mei 2008

K 2 zondag 4 mei t/m maandag 12 mei 2008

Contact: Jan Westhuis. Tel 0181 407927
E-mail: jan.westhuis@xs4all.nl

In het noordwesten van Frankrijk aan het Nauw van Calais bevindt zich een steile krijtkust met als hoogste punten Cap Gris-Nez en Cap Blanc-Nez. Vogels als de Jan van Gent en de Grote jager zijn er vaste gasten. De fossielenrijkdom levert alle kampdeelnemers beslist een rijke buit op: tweekleppigen, Zee-egels, ammonieten en de bruine markasietknollen met prachtige goudkleurige naalden in het breukvlak. Maar natuurlijk kijken we ook naar zeevieren en kustplanten en naar de vele bunkers van de Atlantic Wall, waarop zich Atlantische korstmossen hebben gevestigd. Het achterland, de Boulonnais, bestaat grotendeels uit het "Parc Naturel Regional des Caps et Marais d'Opale". Hier treft u in een heuvelachtig landschap fraaie hellingbossen aan met een rijke flora. Het bosje van Harengzelles is een schoonheid met onder andere Bosbingelkruid, Heelkruid en Dubbelkelk. Het Forêt de Boulogne met zijn vele beekjes, waarlangs grote plakaten Goudveil te bewonderen zijn, maar waar ook veel orchideeën act de présence geven. Een bezoek aan het sprookjesachtig mooie Nausicaä zeecentrum in Boulogne-sûr-mer maakt eveneens onderdeel uit van het programma. Onze camping ligt dicht bij Cap Gris-Nez en heeft eenvoudige voorzieningen. Omdat in deze periode Koninginnedag, Hemelvaart en Pinksteren vallen kunt u kiezen voor het eerste of tweede kamp of voor beide kampen samen. Vergeet in geen geval de KNNV veldgidsen "Schelpen" en "Flora en Fauna van de zee" mee te nemen.

K3 GELDERSE POORT (OOYPOLDER)

Zaterdag 26 april t/m zaterdag 4 mei 2008

Contact: Michel Zwarts. Tel. 026-3818606
E-mail: michelzwarts@xs4all.nl

De Gelderse Poort is ongetwijfeld één van de mooiste natuurgebieden in Nederland. Het bevat een grote verscheidenheid aan landschappen: rivieren met jonge rivierbossen en rivierduinen, uiterwaarden, weilanden en schraallanden, kleiputten, een stuwwal met voedselrijke loofbossen, bronnetjes en beekjes. Dit levert een grote rijkdom aan planten op. Uit de pas uitgekomen Flora van Nijmegen en Kleef blijkt bijvoorbeeld dat er de afgelopen twee eeuwen zo'n 1800 plantensoorten zijn aangetroffen. Ook vogels weten het gebied te waarderen. Zwarte ooievaar, Grote zilverreiger, Zeearend en Visarend zijn regelmatige bezoekers. De Blauwborst is er te zien en te horen en voor de Zwarte stern is het het belangrijkste broedgebied in Nederland. Met een beetje geluk krijgen we ook Bevers te zien; de populatie van deze dieren breidt zich jaarlijks flink uit.

We kamperen in de mooiste tijd van het jaar in het oostelijk deel van de Ooijpolder vlak bij de Millingerwaard op een steenworp afstand van de Duitse grens. Een mooie uitvalsbasis om ook eens in het Duitse deel van de Gelderse poort te neuzen.

Onze boerderijcamping heeft prima sanitair en er is een sport- en speelweide voor de kinderen. Er zijn (zeer beperkt) kamers te huur.

K4 HUNSRÜCK (DUITSLAND)

vrijdag 9 mei t/m maandag 12 mei 2008

Contact: Herman ten Grotenhuis. Tel 0573-401077
E-mail: grotenhuis@planet.nl

Net ten zuiden van de Moezel tussen Koblenz en Trier ligt het Naturpark Saar-Hunsrück, aan de zuidkant begrensd door de rivier de Nahe. Het stadje Idar Oberstein, dat aan deze rivier is gelegen, is voor velen een bekende plaats.

De Hunsrück, een middelgebergte dat voornamelijk uit leisteen bestaat, vertoont bijzondere rotsformaties. De golvende hoogvlaktes met reusachtige bossen en uitgestrekte weilanden met een rijke vegetatie worden diep doorsneden door beken en rivieren. In het natuurpark komen 29 vogelsoorten voor, die op de Rode Lijst staan. In de bossen voelen Marter, Vos, Das, Herten, Reeën en Wilde zwijnen zich thuis. Resten van Romeinse steden en dorpjes, indrukwekkende middeleeuwse burchten en oude kopermijnen laten iets zien van de cultuur van dit gebied. De vooral in geologie geïnteresseerden kunnen hun hart ophalen aan alle aandacht die er in het gebied aan de winning en verwerking van de "edelstenen" gegeven wordt. Een meer dan duizend meter dikke sedimentlaag uit het Devoon dekt de oudere gesteenten af, maar op een paar plaatsen komen toch zwart en grijs Kwartsiet, Gneis en grijs Phylliet uit het palaeozoicum aan de oppervlakte. Het is deze mix van historie, geologie en landschap, die veel afwisselende excursies garandeert.

K5 VOORNES DUIN

vrijdag 9 mei t/m maandag 12 mei 2008

Contact: Jan Westhuis. Tel 0181 407927
E-mail: jan.westhuis@xs4all.nl

Een Pinksterkamp in de Duinen van Voorne, waar vroeger de auto's op het strand reden maar waar je nu kunt genieten van de zang van de veldleuwerik.

Het "jonge" duingebied is volop in ontwikkeling. Doordat hier geen drinkwaterwinning plaatsvindt, hebben de duinen een "nat" karakter. Duinmeren, moerassen en veel struweel vormen een ideale verblijfplaats voor meer dan 100 vogelsoorten en meer dan 800 plantensoorten waaronder vijf soorten orchideeën. Maar ook de zeldzame zandhagedis komt er voor. Met als gidsen leden van de KNNV-afdeling Voorne gaat u hier in enkele dagen de krenten uit de

OVERZICHT KNNV KAMPEN 2008

Nr.	Bestemming	Periode	Duur dagen	voor 1 mrt inschrijfgeld		Kampeerkosten (richtprijs)					
				volw.	kind	tent/		carav.	auto	electra	pag.
K1	Cap Gris-Nez (Fr)	26 april t/m 4 mei	8	25	15	4,5	4,5	incl.	incl.	incl.	00
K2	Cap Gris-Nez (Fr)	4 mei t/m 12 mei	8	25	15	4,5	4,5	incl.	incl.	incl.	00
K1+2	Cap Gris-Nez (Fr)	26 april t/m 12 mei	16	42	25	4,5	4,5	incl.	incl.	incl.	00
K3	Gelderse Poort-Ooypolder(NL)	26 april t/m 4 mei	8	25	15	4,5	4,5	4/5		1,5	00
K4	Hunsrück (D)	9 mei t/m 12 mei	3	13	8	3,5	2,5	4	1,5		00
K5	Voornes Duin(NL)	9 mei t/m 12 mei	3	13	8	€ 7 per persoon voor de hele periode					00
K6	Auvergne - St.Nectaire(Fr)	18 mei t/m 1 juni	14	37	22	4,2	4,2	incl.	incl.	3,6	00
K7	Studiekamp-Bruinehaar(NL)	25 mei t/m 1 juni	8	25	15	3		3	1	2	00
K8	Viroin (B)	31 mei t/m 8 juni	8	25	15	0,5		8,5/13,5			00
K9	Witte Karpaten(Tsj)	8 juni t/m 20 juni	14	37	22	5		incl.	incl.	incl.	00
K10	Franse Alpen-Les Ecrins(Fr)	15 juni t/m 29 juni	14	37	22	3,5	2	2,5	1	2	00
K11	Bretagne-Chateaulin(Fr)	6 juli t/m 20 juli	14	37	22	7,5	2	incl.	incl.	2,5	00
K12	Exmoor(GB)	16 juli t/m 30 juli	14	37	22	6,65	3,7	incl.	2,95	afw.	00
K13	Oostenrijkse Alpen-Stierm.	20 juli t/m 3 aug.	14	37	22	4,8	3	3,8	incl.	2,1	00
K14	Italiaanse Alpen-Val di Ledro	20 juli t/m 3 aug.	14	37	22	€ 11 pp all in					00
K15	Goeree en Overflakkee(NL)	26 juli t/m 9 aug.	14	37	22	€ 19 per plaats all in				2,65	00
K16	Jotunheimen-Maurvangen(N)	3 aug. t/m 17 aug.	14	37	22	(t/c incl. 2p)	13,5/20	2,7	2,7		00
K17	Eifel-Hellenthal(D)	9 aug. t/m 23 aug.	14	37	22	5	3	3/5	2	1	00
K18	Twente-Haaksbergen(NL)	24 aug. t/m 31 aug.	7	22	13	3,25	1,5	2,5			00
K19	Vlieland(NL)	27 sept. t/m 4 okt.	7	22	13	6,15	4,6	inc.			00
K20	Duitse Oostzeekust-Zingst(D)	4 okt. t/m 11 okt.	7	22	13	4	2	4/5	1,5	1,8	00
K21	Opa en Oma-kamp-Drenthe	11 okt. t/m 18 okt.	7	22	13	Twee personen 7 dagen € 99 all in					00

De peildatum voor het doorgaan van de voorjaars- en zomerkampen is 1 maart 2008; voor de herfstkampen K19, K20 en K21 is dat 1 juli 2008. Zijn er op die datum te weinig opgaven dan wordt het kamp geannuleerd. Opgave na de peildatum betekent een verhoging van het inschrijfgeld met € 10.

KAMPEERKOSTEN

De bedragen zijn richtlijnen voor de kosten van een verblijf per dag/nacht. Bedragen in euro's.

pap halen. We kamperen op een idyllisch terreintje van het Zuidhollands Landschap, waar **uitsluitend tenten** zijn toegestaan. De voorzieningen zijn zeer eenvoudig; een douche ontbreekt, maar water, toiletten en een wasgelegenheid zijn wel aanwezig. Bij slecht weer kunnen we voor onze avondbijeekkomst gebruik maken van het bezoekerscentrum Tenellaplas.

K6 AUVERGNE (ST.NECTAIRE)

Zondag 18 mei t/m zondag 1 juni 2008

Contact: Guda Poot. Tel. 0317-416283
E-mail: guda@hjipoot.demon.nl

Naar de Auvergne om te zien wat vulkanisme met een landschap doet. Kratermeren, vulkaankegels en lavastromen waarvan de vormen zo gaaf zijn dat ze gisteren gevormd konden zijn. Puimsteendekken, afkomstig van de Monts Dore, die getuigen van een explosief en indrukwekkend verleden. Maar ook gletsjermere- en dalen uit de ijstijden dragen bij aan de verscheidenheid aan bodem- en landschapstypen. Prachtige vergezichten biedt het ons, maar ook een grote verscheidenheid aan planten, zoals de alpine graslanden met velden vol narcissen en andere voorjaarsbloeiërs. En is het weer wat minder dan dalen we af in de warmere Limagneslenk met zijn rijke Mediterrane flora op kalkafzettingen gevormd in het Tertiair. Net als in 2003 zullen we ruim aandacht besteden aan de relatie tussen vegetatie en geologie. In dat kamp vond men maar liefst 600 plantensoorten. De Bokkenorchis staat massaal in de berm; de Groene nachtorchis is een gelukkige vondst op een weidje tussen twee beekjes. Longmos hangt in trossen aan de bomen. Het is slechts één van de vele (korst)mossen hier. Ook vogels en vlinders zijn ruim vertegenwoordigd. Voeg daarbij nog de schilderachtige dorpjes met Romaanse kerkjes en de heel plezierige camping en u heeft alle factoren bij elkaar voor een geslaagd kamp. Het terrein ligt op 680 m. hoogte en is goed toegankelijk voor caravans. Er is een bescheiden kampwinkel met op loopafstand het dorpje St. Nectaire voor de overige boodschappen. Op de website www.knnv.nl/akc vindt u onder kampen 2003 het verslag van het vorige kamp met o.a. nog veel meer informatie over de geologie van deze streek.

K7 STUDIEKAMP (BRUINEHAAR)

Zondag 25 mei t/m zondag 1 juni 2008

Contact: Michel Zwarts. Tel. 026-3818606
E-mail: michelzwarts@xs4all.nl

Na het succes van het studiekamp in Luxemburg, organiseren we dit jaar een studiekamp in Nederland. Het wordt een florkamp. Het is bedoeld voor KNNV-ers die wel soorten in het veld kunnen herkennen, maar toch nog moeite hebben met het hanteren van een flora. Het doel van het kamp is dan ook het leren determineren van

planten. We maken daarvoor gebruik van de Veldgids Nederlandse flora en Heukels' flora van Nederland. Maar om goed te determineren is achtergrondinformatie nodig. Dat betekent dat ook onderwerpen aan bod komen als bouw van planten, voortplanting, verspreiding en standplaatsen.

De belangrijkste activiteit is echter het veldwerk: het leren herkennen en determineren van planten in hun natuurlijke omgeving. We doen dat in Noordoost-Twente, een botanisch heel rijk gebied met hoogvenen, bossen, heidevelden, beekjes en schraallanden.

We kamperen in Bruinehaar bij een gastvrij beheerdersechtpaar, dat zelf al jaren enthousiast aan kampen deelneemt. De ruime camping met goede sanitaire voorzieningen beschikt bovendien over een geschikte les/werkruimte. Het aantal deelnemers is beperkt tot twintig personen. Deelnemers dienen over de nieuwste druk van één van de flora's te beschikken.

De docenten zijn Michel Zwarts en Henk Eggelte, de auteur van de veldgids.

K8 VIROIN (BELGIE)

Zaterdag 31 mei t/m zondag 8 juni 2008

Contact: Herman ten Grotenhuis. Tel. 0573-401077
E-mail: grotenhuis@planet.nl

Een vroegzomerkamp in het grensgebied van België en Frankrijk, waar de rivier de Viroin zich een weg gebaand heeft door een kalkplateau. De Viroinvallei is met zijn kalkgraslanden, vochtige hooilanden en uitgestrekte loofbossen een uniek natuurgebied. Er zijn maar liefst 53 soorten dagvlinders gesignaleerd waaronder Rouwmantel en Koningspage. Op de zuidhellingen van de vallei heerst een bijna mediterraan klimaat. Muggenorchis, Aspergeorchis, Aapjesorchis en de zeldzame Hommelorchis profiteren daarvan. Én de Muurhagedis, die hier nog in redelijk grote aantallen voorkomt. Op de vochtige bosbodem van het Forêt de Nismes en het Bois de Treignes vinden we o.a. Grote keverorchis, Mannetjesorchis en Bruine orchis. In een steengroeve in de buurt broedt de Oehoe. De Kwartelkoning is hoorbaar in het hooiland. Kortom, een gebied waar veel kampdeelnemers gelukkig kunnen zijn. Onze camping aan de rand van het bos is ruim en heeft goede voorzieningen. Er zijn caravans te huur.

K9 WITTE KARPATEN (TSJECHIË)

Zondag 8 juni t/m zondag 22 juni 2008

Contact: Jan Westhuis. Tel. 0181 407927
E-mail: jan.westhuis@xs4all.nl

In het zuidoosten van Tsjechië liggen de Witte Karpaten. Het gebied met een oppervlakte van 715 km² werd in 1996 door de UNESCO uitgeroepen tot een Biosfeerreservaat en was ook in 2006 het doel

van een AKC-kamp. Het is een middelgebergte met als hoogste punt de Javofinà (970 m) maar het grootste deel van het gebied ligt tussen 300 en 700 m. Het bestaat voor een groot deel uit soortenrijke graslanden en natuurlijke loofbossen met een overweldigende plantenrijkdom van maar liefst 1450 soorten, waaronder 40 soorten orchideeën. De enorme soortenrijkdom van de graslanden (destijds de belangrijkste reden om dit gebied tot Biosfeerreservaat te verklaren) vindt zijn oorsprong in de kalkrijkdom van de bodem, de afwisseling tussen droge en natte gebiedjes, de bomen en hagen en uiteraard het eeuwenlange duurzame beheer.

Deze keer kamperen we er veertien dagen later dan in 2006. Dat betekent, dat we de weiden op hun allerkleurigst zullen zien! Nu zullen we beslist het grote geelbloeiende kartelblad *Pedicularis exaltata* kunnen bewonderen, maar ook de orchideeën bloeien nog zodat we de trots van het gebied, de Hommelorchis, aan ons waarnemingenlijstje kunnen toevoegen. Ook op het gebied van vogels, dag- en nachtvlinders, slakken en amfibieën valt er veel te ontdekken. Appelvink, Kruisbek, Notenkraker, Sperwergrasmus, Sprinkhaan- en Krekelzanger vormen een kleine greep uit de vogellijst. Het vinden van de Blauwe aardslak is voor anderen weer een hoogtepunt. Naast natuur staan ook cultuur en folklore op het programma. Bezoek aan een wijnproeverij, aan een glasfabriek of aan Brno, de tweede grote stad van Tsjechië, zal niet ontbreken. Voor het uitgebreide verslag van het kamp in 2006 verwijzen we naar onze website: www.knnv/akc. Daar vindt u ook de inleiding over de flora van de Witte Karpaten, die Jan Willem Jongepier schreef. Op de kleine camping kunnen bungalows en kleine huisjes worden gehuurd.

K10 FRANSE ALPEN (LES ECRINS)

Maandag 15 juni t/m maandag 29 juni 2008

Contact: Christine Bauer. Tel. 0181-310262
E-mail: c.bauer@chello.nl

Aan de rand van het Parc des Écrins in een doodlopend dal op ongeveer 1000 meter hoogte ligt onze camping, omgeven door de indrukwekkende toppen van het Écrins massief. Dit massief behoort tot het minst geschonden hooggebergtelandschap van de Alpen met veel toppen boven de 3000 meter. Een bijzonder rijke alpiene en subalpiene flora en wel 150 soorten dagvlinders krijgt u op een presenteerblaadje in dit kamp aangeboden. De lijst nachtvlinders (micro's en macro's) is met 200 soorten zelfs nog indrukwekkender. Misschien zelfs laten Gemzen zich op het kampterrein zien! Ook het bezoek aan het schilderachtige bergdorp Valsenestre, dat in de winter niet bewoond wordt vanwege het gebrek aan zonlicht, is een bijzonder leuke belevenis. Onze camping heeft goede voorzieningen. In het weekend is een klein restaurant op de camping geopend.

K11 BRETAGNE (CHATEAULIN)

Zondag 6 juli t/m zondag 20 juli 2008

Contact: Michel Zwarts. Tel. 026-3818606
E-mail: michelzwarts@xs4all.nl

Het is al een tijd geleden dat we een kamp in Bretagne organiseerden. We hebben dit jaar gekozen voor het Parque d'Armorique in het westen van Bretagne. Aan drie kanten wordt het begrensd door de Atlantische oceaan; in het oosten liggen de heuvelruggen van de Monts Noirs en de Monts d'Arrée. Het landschap is kleinschalig met grasland en akkers rond karakteristieke Bretonse dorpjes en omgeven door beboste hellingen. Hier en daar stromen beekjes en rivieren. Aan één ervan, de Aulne, ligt ons kampterrein. In de monding van de Aulne kan het verschil tussen eb en vloed wel twaalf meter zijn. De Montagnes d'Arrée vormen het restant van een grotendeels geërodeerd plooiingsgebergte, ontstaan tijdens het Paleozoïcum, 550-250 miljoen jaren geleden. Bijna overal bestaat de bodem uit basenarme verweringsproducten van graniet, waardoor deze een onvruchtbaar karakter draagt.

De natuurwaarde van het gebied ligt in de oude bossen, kustvlakten, rotsformaties, droge en natte heides in combinatie met het atlantische klimaat. Op het kampterrein komen we al Klimopklokje en Boszegge tegen én *Sibthorpia europea*, een onopvallend kruipertje uit de Helmkruidfamilie met ronde blaadjes en subtiele gele bloempjes dat buiten Bretagne uiterst zeldzaam is. In de schaduw van oude bossen groeien varens als Dubbelloof, Tongvaren, Geschubde mannetjesvaren; op vochtige rotsen ook Vliesvarens. Aan de kust vinden we een scala aan zouttolerante planten zoals Zeewinde, Liggend bergvlas en *Juncus acutus*, een zeer stekelige rus. Voor vogelliefhebbers zijn uiteraard de kust en de monding van de riviertjes het interessantst. Tijdens het kamp zal ook aandacht besteed worden aan de zonering van planten en dieren, die we bij de rotskusten kunnen aantreffen. We kamperen op een rustige camping met goed sanitair en voor de kinderen speeltoestellen en een trapveld.

K12 EXMOOR (ENGELAND)

Woensdag 16 juli t/m woensdag 30 juli 2008

Contact: Belia Nijland. Tel. 010-2230434
E-mail: belianijland@kpnplanet.nl

In Exmoor, op de grens van Somerset en Devon in zuidwest-Engeland, ligt ons kampterrein aan het riviertje de Exe, vlak bij het dorpje Exford. Exford ligt in het hart van het Exmoor National Park op een plateau (300 - 500 meter) met gesteenten uit het Devoon in heuvelachtig terrein. Het vormt een prima uitvalsbasis voor wandel-excursies, waar op zowel veldbiologisch als landschappelijk gebied veel te genieten valt. Op de spectaculaire hoge en steile kliffenkust

nestelen Zeekoet, Alk, Drieteenmeeuw en Raaf. Talrijke snelstromende riviertjes hebben diepe valleien uitgesleten. Ze zijn omzoomd door gemengde bossen, waarin o.a. Fluiter en Bonte vliegenvanger zich laten horen, terwijl boven het water IJsvogel, Waterspreeuw en Grote gele kwikstaart hun opwachting maken.

Het meest karakteristiek in Exmoor zijn de hooggelegen veenmoerassen, de "moors". Boven het lila, paars en geel van respectievelijk Dopheide, Struikheide en Gaspeldoorn gonst het van de insecten. In dit National Park met zijn 1200 plantensoorten, zijn eeuwenoude eikenbossen, zijn kuddes Exmoor ponies en zijn prachtige middel-eeuwse dorpjes beleef u twee heerlijke vakantieweken. Onze camping heeft voldoende sanitaire voorzieningen en beschikt over een kleine kampwinkel. Er is geen elektriciteit beschikbaar voor caravans en campers. Wel zijn er huisjes te huur. Een meerdaagse wandeltocht langs de kust behoort zeker tot de mogelijkheden.

K13 OOSTENRIJKSE ALPEN (STIERMARKEN)

Zondag 20 juli t/m zondag 3 augustus 2008

Contact: Christine Bauer. Tel. 0181-310262,
E-mail: c.bauer@chello.nl

Zoemende insecten; gefluit van een Alpenmarmot; onder u een bergweide vol met gentianen, klokjes en orchideeën; hoog boven u een overvliegende Steenarend. Dit sfeerbeeld van een alpenweide in de omgeving van Aigen wordt opgeroepen bij lezing van het kampverslag uit 2004 op deze locatie. Berghellingen met Gemzen en Reeën, bossen met Bleek bosvogeltje, Welriekende nachtorchis en Keverorchis, moerasachtige gebiedjes met Poelruit en Moerasspirea en in de poeltjes Alpensalamanders, u vindt het er allemaal. Beflijsters, Zwarte spechten, Wielewalen, maar ook Notenkrakers en Kruisbekken krijgt u 'in de kijker' en, wie weet, de Auerhaan. Geologisch gezien is het ook een interessant gebied. Aigen ligt in het dal van de rivier de Enns, dat aan de noordkant begrensd wordt door kalkalpen (van de Totes gebirge) en aan de zuidzijde door een bergketen van kwarts en glimmer. Dit betekent een grote verscheidenheid aan grondstoffen in de bodem, zoals kalk, mergel, kwarts, ijzererts en koper. Onze camping is met auto en OV goed te bereiken; winkels zijn op loopafstand en er is een zwembad in de buurt. Het lopen van een huttentocht behoort tot de mogelijkheden.

K14 ITALIAANSE ALPEN (VAL DI LEDRO)

Zondag 20 juli t/m zondag 3 augustus 2008

Contact: Herman ten Grotenhuis. Tel. 0573-401077
E-mail: grotenhuis@planet.nl

In de provincie Trentino in het noorden van Italië ligt als een oase van rust het Val di Ledro tussen de ruige Brenta-Dolomieten en het Gardameer. De bergen tot zo'n 2000 meter hoog zijn steil en deels overdekt door bossen. Hun kale wanden zijn in het ochtendlicht bijna wit, maar zorgen 's avonds in het licht van de ondergaande zon voor een sprookjesachtig beeld door hun vuurrode kleur. De overvloedige aanwezigheid van Olijfbomen, Citrusvruchtbomen, Steeneiken, Palmen en Oleanders verradt het milde mediterrane klimaat. Het gebied is rijk aan kleine bergmeren. Één van de mooiste en schoonste is het meer van Ledro op 655 meter hoogte. Aan de rand van dit meer staat onze camping met een eigen strandje en zwemgelegenheid. De resten van paalwoningen, die aan de oevers van dit meer zijn gevonden, dateren uit de bronstijd (zo'n 2000 jaar voor Christus). Ze geven aan dat het er destijds ook al goed toeven was. Door de ligging van het gebied, de waterrijkdom en de hoogteverschillen kunnen de plantenliefhebbers hier hun hart ophalen, maar het is ook een prima plek voor een grote verscheidenheid aan vogels.

Onze contactpersoon ter plekke heeft al toegezegd ons de meest interessante plekken te zullen aanwijzen. En mocht het een dag wat minder mooi weer zijn dan is een bezoek aan het streekmuseum of aan één van de vele oude kastelen zeker aan te bevelen. De camping is zowel per auto als per openbaar vervoer goed bereikbaar. Er zijn huisjes te huur.

K15 GOEREE EN OVERFLAKKEE

Zaterdag 26 juli t/m zaterdag 9 augustus 2008

Contact: Jan Westhuis. Tel. 0181 407927
E-mail: jan.westhuis@xs4all.nl

Op Goeree en Overflakkee hebben we een zomerkamp met heel afwisselende natuurgebieden. De Kwade hoek is een dynamisch getijdengebied in de duinen van Goeree. De Scheelhoek vormt een belangrijk vogelreservaat waar veel weidevogels broeden, maar ook de Kluut, de Bruine kiekendief en het Baardmannetje nestelen hier. Op de Slikken van Flakkee ligt in het noordelijk deel een oerbos dat rijk is aan zangvogels; in het middendeel vinden we een groot strandmeer met diverse steltlopers. Het zuidelijk deel wordt beweid door Heckrunderen en Fjordenpaarden en is bekend om zijn bijzondere flora zoals Parnassia, Bitterling, Duizendguldenkruid en verschillende soorten orchideeën. Natuurlijk bezoeken we ook het Quackjeswater in de duinen van Voorne. Maar er is ook tijd voor lekker luiëren aan het schoonste en

mooiste strand van Nederland bij Ouddorp.

Het Brandweermuseum, het Droogdok "Jan Blanken" en de Haringvlietsluizen vormen aantrekkelijke excursiedoelen voor de kinderen. Maar zeker zo leuk is, dat er tijdens het kamp een muizenonderzoek zal plaats vinden op de Slikken van Flakkee, waaraan de kampeelnemers kunnen meewerken onder deskundige leiding van Jan Alewijn. En als er een geschikt nest is kunnen we ook aanwezig zijn bij het ringen van jonge Kerkuilen.

De camping bevindt zich op fietsafstand van de Slikken van Flakkee en is van alle gemakken voorzien. De fiets zal ook vaak gebruikt worden voor de excursies. Meenemen dus!

K16 JOTUNHEIMEN (MAURVANGEN)

Zondag 3 augustus t/m zondag 17 augustus 2008

Contact: Christine Bauer. Tel. 0181-310262
E-mail: c.bauer@chello.nl

Het majestueuze berglandschap in het Nationaal Park Jotunheimen vormt uw omgeving in dit kamp. Besneeuwde bergtoppen, gletsjers en meren, rivieren en beekjes, hoogvlaktes en moerassen zorgen op deze breedtegraad voor een bijzondere flora en fauna. Mossen en korstmossen zijn er in overvloed, luisterend naar fraaie namen als Zandschoffemos, Harlekijnmos en Gewoon kraakloof. Geen grote verscheidenheid aan vogels, maar een Sneeuwgorst, Parelduiker of Ruigpootbuizerd in de kijker is de moeite waard. Zo'n 500 plantensoorten in de omgeving van Maurvangen, waaronder Noords wintergroen, Noordse veenbies, Fjellmuggenorchtis, Kruipbraam en Zevenster. Zelfs vlinderen loont de moeite om bijv. de Veenbesparelmoervlinder en de Veenluzernevlinder te zien. En natuurlijk zijn er Rendieren, Lynxen en Vossen. We lossen met dit kamp een belofte in aan degenen, die we in 2005 moesten teleurstellen omdat het kamp heel snel overtekend was. Een prachtig verslag van dit kamp vindt u op www.knnv.nl/akc. Onze camping op 1000 m hoogte heeft een eenvoudige kampwinkel. Er zijn huisjes te huur. Ook in dit kamp behoort een huttentocht tot de mogelijkheden. En hoewel augustus statistisch gezien de warmste en zonnigste maand is in Noorwegen, is warme kleding beslist noodzakelijk!

K17 EIFEL (HELLENTHAL)

Zaterdag 9 augustus t/m zaterdag 23 augustus 2008

Contact: Guda Poot. Tel. 0317-416283
E-mail: guda@hjpoot.demon.nl

Een heerlijk rustige camping aan een snelstromend beekje is onze standplaats gedurende deze 14 dagen. Door zijn ligging, zo'n 20 km onder Monschau aan de rand van het Nationaal Park Hoge Venen-Eifel, kunt u ervan verzekerd zijn, dat er op praktisch elk gebied van de veldbiologie iets te beleven valt. Het Eifelgedeelte van het natio-

nale park is een middelgebergte met uitgestrekte beukenbossen, waarin Witte veldbies, Tongvaren en Duitse hondstong te bewonderen zijn. Natuurlijk meanderende beken met prachtige beekdalen (o.a. het Perlbachtal) laten naast een rijkdom aan mossen ook veel planten zien, die bij ons op de Rode Lijst staan. De vogelliefhebbers hoeven nauwelijks van de camping af; in het vorige kamp werden meer dan 40 vogelsoorten op het terrein waargenomen! Bosuil, Rode en Zwarte wouw, Zwarte ooievaar, maar ook heel veel zangvogels. De Hoge Venen bezoeken we om zijn prachtige landschap én de bijzondere flora, zoals hele velden Beenbreek. We gaan iets naar het oosten voor mooie kalkhellingen met heel veel vlinders. En zeker staat het twaalfde-eeuwse vestingstadje Reifferscheid op het programma evenals het wildpark Hellenthal. Onze camping heeft eenvoudige voorzieningen; voor de boodschappen kunt u in Hellenthal terecht. Het is een mooi fietsgebied, maar u moet wel over een zeer goede conditie beschikken om tochtjes te maken.

K18 TWENTE (HAAKSBERGEN)

Zondag 24 augustus t/m zondag 31 augustus 2008

Contact: Herman ten Grotenhuis. Tel. 0573-401077
E-mail: grotenhuis@planet.nl

Met dit nazomerkamp bieden we u vier prachtige natuurgebieden aan in de directe omgeving van Haaksbergen. Het Aamsveen is een restant van een hoogveencomplex met unieke vegetatietypen. Nat en droog wisselen elkaar hier af. De heischrale graslanden in het noordwestelijk deel zijn voor de floristen het meest interessant met bijv. Klokjesgentiaan en Boskartelblad. In het westelijk deel, waar de veenlaag het dunste is, krijgen we een prachtige overgang te zien van heide naar beekdallandschap. Langs de Glanerbeek treffen we een afwisselend struweel aan met Sleedoorn, Meidoorn, Wilde appel, Zoete kers en Vogelkers; voldoende lokkertjes dus voor allerlei vogels. Klapekster, Grauwe klauwier en Blauwborst bewonen dit veengebied. Ook een grote rijkdom aan paddestoelen treffen we er aan én we kunnen de Kamsalamander ontmoeten. Het Witte veen met vennen en natte heide heeft een ondoordringbare keileemlaag in de bodem. De toestroom van gebufferd kwelwater heeft een speciale invloed op de flora en fauna van het gebied. Verdroging en verzuring vormen de grootste bedreiging van dit veengebied. De genomen beheersmaatregelen lijken succesvol te zijn. Zo heeft het graven van poelen en slenken al een behoorlijke toename van het aantal Boomkickers tot gevolg gehad. Het Haaksbergerveen kreeg na de grote veenbrand in 1959 een voedselrijke aslaag waarin bomen tot ontwikkeling kwamen. Veel juffers en libellen in dit gebied, maar ook grote aantallen Adders. In het Buurserzand komen meerdere leefgemeenschappen bij elkaar; natte- en droge heide, stuifzanden, jeneverbesstruwelen, vennen en wat drogere eikenbossen. Ronde zonnedaauw, Klokjesgentiaan en Beenbreek zijn er in opmars en het Gentiaanblauwtje valt er te bewonderen. Met ook

nog een bezoek aan het Zwillbrocker Ven met zijn flamingopopulatie wordt dit een week puur genieten

K19 VLIELAND

Zaterdag 27 september t/m zaterdag 4 oktober 2008

Contact: Guda Poot. Tel. 0317-416283
E-mail: guda@hjipoot.demon.nl

Vogelbescherming Nederland zegt over Vlieland: het is een vogelrijk eiland bij uitstek! Niet verwonderlijk dus, dat we dit najaar voor de vogeltrek naar dit waddeneiland gaan. Het kleine eiland bestaat vooral uit duinen van de Noordzeekust tot aan de Waddenkust. Zo'n 300 ha is bebost met een mix van naald- en loofbomen. Op de Vliehors, een uitgestrekte zandplaat aan de westkust, zien we sinds de plaatsing van rietschermen en takken een geleidelijke verandering in duingebied optreden met de vorming van primaire duintjes en kweldergebiedjes. Het is een belangrijke hoogwatervluchtplaats en niet alleen voor vogels. Ook zeehonden, zowel de gewone als de grijze, laten er graag hun buik warmen in de najaarszon. In Kroon's polders met zijn natte, zoute valleien zijn zo'n 300 soorten vogels waargenomen. Voor 70 soorten is het hun broedgebied waaronder de Lepelaar. De Pijlstaarteend is vaste gast op het eiland evenals de Eidereend, die hier gelukkig nog ruim vertegenwoordigd is ondanks het volledig weggevoerd zijn van de mosselbanken. De strekdammen aan het strand zijn nu de plaatsen met de meeste mosselen en zijn daarmee tot verzamelplaats van heel veel kustvogels geworden. Ook de Parse strandloper wordt er gesignaleerd. En als we even de kijkers laten rusten en onze neus naar de grond richten dan vinden we vast nog wel Heidekartelblad en nog bloeiende Duinviooltjes. Of we vangen een glimp op van de Zandhagedis of een Rugstreeppad. En voor het overige wordt het genieten van de sfeer en de geuren van een waddeneiland met eindeloze wolkenluchten en zonsondergangen. We staan op een apart veldje van een camping met goede voorzieningen. Let op: de auto mag **niet** mee op het eiland

K20 DUITSE OOSTZEEKUST (ZINGST)

Zaterdag 4 oktober t/m zaterdag 11 oktober 2008

Contact: Belia Nijland. Tel. 010-2230434
E-mail: belianijland@kpnplanet.nl

In Pruchten vonden we voor u een rustige camping aan de rand van het Nationalpark Vorpommersche Boddenlandschaft. Dit nationale park met zijn prachtige open kustlandschap heeft sinds 1992 de status van Europees vogelbeschermingsgebied. De kwelders van de Oostzee en de "bodden" vormen een voedselrijk rustgebied voor duizenden trekvogels (meer dan 100 soorten!), die vanuit Scandinavië en Siberië hier naar toekomen. "Bodden" is de plaatselijke naam voor ondiepe baaien, die niet meer in open verbinding staan met de

Oostzee, maar gevoed worden door rivieren, beekjes en voedselrijke greppels. Dikke rietkragen eromheen zorgen voor extra beschutting. Ten tijde van ons kamp zijn de Grauwe ganzen al bezig te vertrekken, maar de Kolganzen arriveren massaal evenals de Rietganzen. Ook trekken zo'n 60.000 Kraanvogels door in deze periode. Maar u kunt er ook Kegelrobber aantreffen en Visotters, die hun tafel goed gedekt vinden. Op het vasteland zijn Reeën, Damherten, Wilde zwijnen en Moeflons regelmatig in beeld. Onze camping is van alle gemakken voorzien en zowel per auto als per OV goed bereikbaar. Er zijn kamers te huur.

K21 OPA EN OMA-KAMP (DRENTHE)

Zaterdag 11 oktober t/m zaterdag 18 oktober 2008

Contact: Jan Westhuis. Tel. 0181 407927
E-mail: jan.westhuis@xs4all.nl

Altijd al graag eens met de kleinkinderen op kamp gewild? Dan is hier uw kans. In dit kamp is het programma specifiek gericht op de aanwezige kinderen. We kamperen in Wezuperbrug in de buurt van Emmen. In de omringende bossen zijn veel paddestoelen te vinden, kunnen we mossen verzamelen voor de aanleg van een "mossentuin" en gaan zoeken naar dierenholten en hun bewoners. Met de oudere kinderen kunnen we een bezoek brengen aan het hunebedmuseum of het openluchtmuseum Ellert en Brammert. Natuurlijk discrimineren we niet en mogen pappa's en mamma's of ooms en tantes ook mee. We realiseren ons dat het ten tijde van de herfstvakantie voor de tentkampeerders mogelijk al wat koud is, maar de meeste KNNV-opa's en -oma's zullen zich daardoor niet laten ontmoedigen. Op de goed geoutilleerde camping is een klein overdekt zwembad aanwezig en voor een echt Hollandse maaltijd kan in overleg met de beheerder worden gezorgd. Vergeet ook vooral niet om voor iedereen een fietsen mee te nemen!

Bent u enthousiast geworden, vul dan snel het opgaveformulier in en maak uw inschrijfgeld over. Het formulier vindt u op pag. 15 en kunt u zenden aan J.Westhuis, Vlasakker 8, 3235 SZ Rockanje.

Wie de schoen past.....

KNNV-reisprogramma 2008

Met zorg is het reisprogramma 2008 tot stand gekomen, welke hierbij in het kamp- en reiskatern van de Natura wordt gepubliceerd. In een nieuw jasje, als een uitneembaar geheel, maar verder zoals u van de ARC gewend bent. Oost Rhodopen en de Oostelijke Waddenzee zijn nieuwe bestemmingen in 2008. De landschappenreis gaat in 2008 naar Zeeuws-Vlaanderen. Gran Paradiso en Davos zijn bekende bestemmingen in de Alpen voor de plantenliefhebbers. In deze Natura kunt U een artikel over de flora van Graubünden aantreffen. Daarmee wordt een goed beeld geschetst van wat je zoal kunt tegenkomen tijdens een KNNV reis. Op de KNNV-website (www.knnv.nl), kies dan voor kampen en reizen) vindt U verslagen van eerder gemaakte reizen evenals de algemene reisvoorwaarden.

Aan de voorbereiding van de hier gepresenteerde reizen is met grote zorg gewerkt. Het succes van een reis is echter van meer facetten afhankelijk. De ARC is niets zonder reisleiders die zich vrijwillig inzetten voor het welslagen van uw vakantie. Het blijft een hele verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat onze leden veilig uit en thuis komen. Ik wil U met nadruk vragen om in uw eigen belang en in het belang van de reisgenoten, vooraf goed te overwegen of de

aangegeven zwaarte van de reis past bij uw mogelijkheden. Dus wie de schoen past... Ik hoop van harte dat U in het aangeboden programma een passende reis aantreft. Tot slot wens ik U veel plezier bij de voorbereidingen, om vervolgens mooie momenten samen in de natuur te mogen beleven.

Namens de leden van de algemene reiscommissie, Agnes Maas.

AANMELDING

Aanmelding geschiedt door tijdige inzending van het volledig ingevulde inschrijfformulier (zie pagina 15) en gelijktijdige overmaking van het inschrijfgeld. Inschrijfformulier zenden aan: André Beijersbergen, van Beethovenstraat 85, 6521 EM Nijmegen, tel. (024) 32 274 66. Inschrijfgeld overmaken op rekeningnr. 25046 t.n.v penningmeester ARC van de KNNV te Diepenveen, o.v.v. 'Inschrijfgeld reis nr. ...' (met vermelding van reisgenoot, indien van toepassing). Lees vooraf ook de Algemene Voorwaarden voor de KNNV-reizen op de website van de KNNV. Na sluiting van de inschrijffermijn krijgt u altijd binnen drie weken bericht. Annuleren kan alleen schriftelijk; stuur uw annulering naar bovenstaand adres. De datum van het poststempel geldt als annuleringsdatum.

OVERZICHT KNNV REIZEN 2008

Nr.	Bestemming	Periode	Duur dagen	Zwaarte	Reissom	Inschr.	pagina
R1	Peloponnesos (Griekenland)	21 april t/m 28 april	8	**	1.050,-	105,-	10
R2	Peloponnesos (Griekenland)	28 april t/m 5 mei	8	**	1.050,-	105,-	10
R3	Lesbos (Griekenland)	27 april t/m 11 mei	15	senioren	1.400,-	140,-	10
R4	Zeeuws-Vlaanderen	5 mei t/m 9 mei	5	**	450,-	50,-	10
R5	De Krim (Oekraïne)	17 mei t/m 31 mei	15	***	1.490,-	150,-	11
R6	Oost Rhodopen (Bulgarije)	19 mei t/m 31 mei	13	**tot ***	1.180,-	120,-	11
R7	Hongarije	21 mei t/m 31 mei	11	**	1.100,-	110,-	12
R8	Schwäbische Alb (Duitsland)	2 juni t/m 10 juni	9	**	770,-	80,-	12
R9	Gran Paradiso (Noord-Italië)	28 juni t/m 13 juli	16	**	1.570,-	160,-	12
R10	Davos (Zwitserland)	5 juli t/m 19 juli	15	senioren	1.480,-	150,-	12
R11	Namibië	4 aug. t/m 22 aug.	19	**	3.300,-	330,-	13
R12	Oostelijke Waddenzee	15 sept. t/m 19 sept.	5	*	410,-	50,-	13
R13	Helgoland (Duitsland)	1 okt. t/m 5 okt.	5	*tot **	540,-	55,-	14
R14	Lac du Der (Frankrijk)	3 nov. t/m 7 nov.	5	*	480,-	50,-	14

Alle reizen zijn op basis van 2-persoonskamers. Incidenteel zijn 1-persoons kamers beschikbaar. Hiervoor dient bijbetaald te worden. Voor alle vlieguren geldt dat zowel de prijs als de reisdata onder voorbehoud zijn.

TOELICHTING ZWAARTECATEGORIEËN

Prijzen in euro's.

- * Reizen toegesneden op oudere KNNV-ers. Tochten aangepast aan uw conditie. Deelnemers dienen wel in een goede gezondheid te zijn.
- ** Geen lange excursiedagen. Tochten van 6 tot maximaal 15 km over goed begaanbare paden, hoogteverschillen van maximaal 500 meter klimmen en dalen per dag. Geschikt voor iedereen die gewoon gezond is en goed ter been.
- *** Meestal excursies van een hele dag. Tochten tot 20 km over redelijk tot goed begaanbare paden. Steile stukken zijn mogelijk. Hoogteverschillen van maximaal 1000 meter klimmen en dalen per dag. Een redelijke conditie is nodig en enige (berg)wandelervaring is prettig.

R1 PELOPONNESOS-MANI (GRIEKENLAND)

Maandag 21 april t/m maandag 28 april

Bij voldoende aanmeldingen 2e reis met vertrekdatum 28 april mogelijk.

R2 PELOPONNESOS-MANI (GRIEKENLAND)

Maandag 28 april t/m maandag 5 mei

Reisleiding: Margriet Bekking (*plus info*)
Soort reis: vliegreis, hotel, halfpension
Thema: planten, algemene natuur
Aantal deelnemers: minimaal 12, maximaal 16
Opgave: vóór 20 december 2007

De Peloponnesos hangt als een (duimloze) hand aan het vasteland van Griekenland en steekt drie vingers in zee. De pink is Messinië, de ring- en middelvinger vormen Lakonië. De zuidelijkste punt van Lakonië staat bekend als de Mani. In Buiten-Mani is het landschap groen, fris en schaduwwijk, doorsneden met diepe kloven en begroeid met bossen en olijfbomen, terwijl in Binnen-Mani het landschap ruig en droog is. Direct vanaf zeeniveau rijst het hoogste gebergte van de Peloponnesos op: de Taygetos met toppen boven 2.000 meter. De vegetatie is gevarieerd en omvat veel endemen bv. *Galium taygetum* en *Campanula andrewsii*. In het voorjaar treft men de grootste verscheidenheid aan bloemen aan: in de kloven Cyclamen, in de olijfbomgaarden Serapias-, Ophrys- en Orchideeënsoorten, Roze streepzaad, Paarse morgenster en felrode Anemonen, kortom: één bonte bloemenpracht! Verder naar het droge Zuiden overheersen de kleuren geel van diverse Bremsoorten, Euphorbia's en *Phlomis fruticosa*, maar ook soorten als *Cerintho retorta* en *Salvia triloba* bloeien hier in april uitbundig. Vooral Binnen-Mani is lang een onherbergzaam en ontoegankelijk gebied geweest, waar de Manioten vanuit hun woontorens het gebied verdedigden. Deze woontorens zijn nog op veel plaatsen intact. Aan de noordzijde van het Taygetos-gebergte ligt de uit de oudheid bekende stad Sparta met daar vlakbij Mystras, imposant op een heuveltop gelegen. Ons hotel bevindt zich in een aan de kust gelegen dorp in Buiten-Mani, De excursies vinden plaats in de directe omgeving van onze verblijfplaats. Daarbij wandelen we door de heuvels o.a. via oude, stenen muilezelpaden (kalderimi's) en in de Viroskloof lopen we door een droge rivierbedding met grote keien. Per bus zijn excursies naar Mystras en de zuidelijke Binnen-Mani gepland. Bij het ter perse gaan van deze brochure woedden er zware bosbranden op de Peloponnesos. Wij onderhouden contact met de hostess ter plaatse met betrekking tot de actuele situatie. Wij houden ons het recht voor om het programma aan te passen en in het uiterste geval de reis te annuleren waarbij wij zullen trachten een vervangende reis aan te bieden.

R3 LESBOS (GRIEKENLAND)

Zondag 27 april t/m zondag 11 mei

Reisleider: Joop Vrielink (*plus info*) en Agnes Maas
Soort reis: vliegreis, hotel, halfpension, busje ter plaatse
Thema: vogels, planten en cultuur
Aantal deelnemers: minimaal 14, maximaal 16
Opgave: vóór 20 december 2007

Vanwege het succes in voorgaande jaren organiseren we weer een reis naar Lesbos, maar nu voor senioren. Dit houdt in dat de wandelingen niet lang zullen zijn en er plaatselijk meer gereisd zal worden per busje. Lesbos is een eiland vlak voor de Turkse kust. Het eiland is eind april en begin mei een waar vogelparadijs. Het eiland ligt n.l. op de trekroute van veel vogelsoorten die van uit het zuiden naar het noorden trekken. In het midden van het bergachtige eiland ligt een laagvlakte met als centrum het dorp Skala Kalloni. In dit dorp bevindt zich ook ons hotel, dat een prachtig uitzicht biedt over een zoutmoeras en de baai van Kalloni. In deze moerassen komen veel sterntsoorten als Witvleugelstern, Witwangstern en met wat geluk Reuzenster. Verder komen in deze gebieden steltlopers en reigerachtigen voor als Ralreiger, Purperreiger, Zwarte ibis, Roerdomp en Witte- en Zwarte ooievaar. Op het eiland komen uitgestrekte olijfbomgaarden voor die een goed broedbiotoop vormen voor Vale spotvogel, Griekse spotvogel, Rouwmees, Middelste bonte specht en vele andere. Enkele vogelsoorten bereiken op Lesbos hun meest westelijke verbreiding zoals de Turkse boomklever en de Smyrnagors. In het noorden van het eiland ligt Molivos, een prachtig stadje dat steil tegen een berghelling is gebouwd. We zullen zeker naar dit stadje toegaan en genieten van een heerlijk drankje aan de haven. Op het eiland komen een paar kloosters voor die we zeker gaan bezoeken. We vliegen rechtstreeks van Schiphol naar Lesbos.

R4 LANDSCHAPPENREIS ZEEUWS-VLAANDEREN

Maandag 5 mei t/m vrijdag 9 mei

Reisleiding: Erik Eggenkamp
Soort reis: hotel, halfpension, busje, wandelen, evt. fietsen
Thema: landschap en vogels
Aantal deelnemers: minimaal 8, maximaal 39
Informatie: Jopie Siskens
Opgave: vóór 7 januari 2008

Zeeuws-Vlaanderen biedt een gevarieerd landschap. Akkers op zee-klei, weilanden, de Westerschelde, oude zeearmen, oude en nieuwe natuurgebieden en in het westen de zee en de duinen en kreken. Gezichtsbepalend zijn de vele dijken en de kleine dorpen met leuke kerkpleinen en kleine musea. De overgang naar Belgisch Vlaanderen gaat landschappelijk ongemerkt, maar is wat betreft de cultuur-

historische aspecten interessant. We zullen ook daar enkele natuurgebieden, dorpen en desgewenst musea bezoeken.

Veel vogels, op weg naar het noorden komen in het voorjaar langs de kust, de Westerschelde en het binnenland in om te foerageren en te rusten. Hier zijn diverse Sternsoorten, Plevieren en mogelijk ook Rosse grutto's op het slik in de Westerschelde waar te nemen bij Nummer Een. Ook zijn er soorten terug van de wintertrek, die beginnen aan het broedseizoen. We brengen onder meer een bezoek aan het natuurgebied de Braakman, waar veel steltlopers, eenden en ganzen zijn waar te nemen, de trektelpost in Breskens aan de monding van de Westerschelde, het Zwin, het Verdrongen land van Saeftinghe, Canisvliet en de Autrichepolder, waar Zwartkopmeeuwen broeden. We komen ook langs het gebied ten oosten van Terneuzen, waar nieuwe natuur is aangelegd (de Margarethapolder) en waar een polder aan het water is teruggeven, hetgeen veel discussie teweeg heeft gebracht. Er zijn diverse natuurontwikkelingsprojecten tot stand gekomen als compensatie voor vernietiging van natuur als gevolg van uitdieping van de vaargeulen reconstructie van de oevers voor de scheepvaart naar Antwerpen.

Een deskundige KNNV'er die bekend is met zowel de Nederlandse als de Vlaamse natuurgebieden in de regio zal een bijdrage leveren aan het excursieprogramma.

We logeren in het midden van Zeeuws-Vlaanderen, van waaruit de interessante vogelgebieden links en rechts van de Westerschelde goed bereikbaar zijn. Voor de deelnemers zal een opstapplaats in het centrum van Nederland worden gekozen.

R5 DE KRIM (OEKRAÏNE)

Zaterdag 17 mei t/m zaterdag 31 mei

Reisleider: Martien Helmig
Soort reis: vliegreis, hotels, volpension, bus
Thema: algemene natuur en cultuur
Aantal deelnemers: minimaal 18, maximaal 22
Informatie: Agnes Maas
Opgave: vóór 7 januari 2008

Het schiereiland De Krim is een bezoek meer dan waard door haar bijzondere natuur en landschappen gecombineerd met een rijke cultuur, welke is overgebleven vanuit een bewogen geschiedenis. In deze rondreis, die we starten vanuit de hoofdstad Simferopol, zult U met beiden facetten kennis maken. Landschappelijk zijn er vier gebieden te onderscheiden die we allemaal bezoeken: de steppen met de vele zoutmeertjes, de landengte van Kertsj met zandheuvels en -ruggen en de kustvlakte in het noorden met de langgerekte inhammen (ria's) en het Krimgebergte in het zuiden met de verschillende bosvegetaties, bergweiden en 'yaila'-steppen. De flora op De Krim telt meer dan 2700 soorten, waarvan circa 10% endemisch. Belangrijke gebieden voor vogelwaarnemingen en

natuurreservaten worden bezocht.

Cultuurhistorisch is er op de Krim ook veel waar te nemen. Opgravingen van een Griekse nederzetting uit de achtste eeuw voor Christus, overblijfselen van het Byzantijnse Rijk en van de Tartaren, die er zich in de dertiende eeuw vestigden. Ook het Turkse rijk en later het Russische bewind hebben hun invloed achter gelaten. Sinds 1954 behoort de Krim tot de staat Oekraïne. Vanuit Simferopol reizen we westwaards via Askania. Rond dag 4 maken we de transfer naar het oostelijke punt van De Krim, naar Kertsj. We vervolgen later de reis naar Alusztza en Yalta om tenslotte in Simferopol onze thuisreis te aanvaarden. De reissom is inclusief de entree voor de verschillende natuurreservaten en een botanische tuin, Bachczysaraj (oude hoofdstad tartaars regime met Khanpaleis), Czufut-Kale (holenkerk en klooster in rots), Sudak en het Worontzow-paleis. Er gaat een Engels en Russisch sprekende gids mee.

R6 OOST-RHODOPEN (ZUIDOOST-BULGARIJE)

Maandag 19 mei t/m zaterdag 31 mei

Reisleiding: Klaas van Dort
Soort reis: vliegreis, hotel en pension, volpension, bus
Thema: algemene natuur
Aantal deelnemers: minimaal 12, maximaal 16
Informatie: Margriet Bekking
Opgave: vóór 7 januari 2008

In het zuidoosten van Bulgarije, grenzend aan Griekenland, liggen de Oostelijke Rhodopen, een heuvelachtig en dunbevolkt gebied, waar de tijd heeft stilgestaan. Men vindt er o.a. bossen, maquis, rotshellingen, bloemrijke graslanden en meanderende rivieren met stuwmeren. De Rhodopen zijn zeer rijk aan reptielen (o.a. slangen en landschildpadden), vleermuizen, amfibieën, vlinders en insecten. Wat de flora betreft, zijn hier typische Balkansoorten te vinden: o.a. zeldzame Orchideeën en een endemische Schubwortel. De roofvogelstand is extreem goed. Een van de excursies zal naar een speciale gierenvoederplek gaan met kansen op Aasgier, Vale Gier, Monniksgier en Steen-, Keizer- en Zearend. Soms komen er ook wolven op af. Naast roofvogels zijn o.a. Zwarte ooievaar, Griel, Patrijs, Roodkop- en Maskerklauwier, Zwarte tapuit, Blauwe en Rode rotslijster, Rotsklever, Bijeneters en Vale spotvogel waar te nemen. Dit deel van Europa kent een oude bewoningsgeschiedenis en op veel plaatsen zijn daar nog resten van te zien, zoals grafheuvels, steencirkels en andere heilige plaatsen. Tijdens deze reis maken we niet alleen kennis met de diverse natuurgebieden van de Oost-Rhodopen, maar bezoeken we ook restanten van vroegere beschavingen o.a. Perperikon: een archeologische opgraving van de Thraciërs. De laatste dag verblijven we in de hoofdstad Sofia. We overnachten op verschillende locaties in hotels/pensions in 2-persoonskamers met douche/WC.

Naast de KNNV-reisleider worden wij op deze reis vergezeld door een Bulgaars en Engels sprekende gids.

R7 NOORDOOST HONGARIJE

Woensdag 21 mei t/m zaterdag 31 mei

Reisleiding: Dirk Maas (*plus info*)
Soort reis: (slaap) trein, bus, guesthouse, volpension
Thema: vogels, planten, algemene natuur
Aantal deelnemers: minimaal 10, maximaal 15
Opgave: vóór 7 januari 2008

In noordoost-Hongarije zorgt de combinatie van poesta, heuvellandschap (het Zempleni en Bükk Nationaal Park) en rivierenlandschap langs de Tisza voor een geweldige rijkdom aan vogels, planten en andere natuur.

Vanuit ons verblijf gaan we op zoek naar vogelsoorten als Keizerarend, Griel, Roodpootvalk, Kleine klapekster, Grote trap en de ongekend schone Scharrelaar die op en rond de poesta te vinden zijn.

In de kalkgraslanden bij het Bükk Nationaal Park kunnen de plantenliefhebbers hun hart ophalen: soorten als Wilde weit, Rode pekanjer en Bergnachtsorchis komen er voor. In de visvijver van het Hortobágyi Nationaal Park komen bijna alle Europese reigersoorten voor samen met o.a. Zwarte ibis, Dwergaalscholver en Witwangstern. De massaal roepende Vuurbuikpadden geven de natte delen van het landschap soms een heel aparte klankkleur.

We reizen per nachttrein naar Budapest en vandaar met een lokale trein en busje naar ons verblijf bij het Bükk Nationaal Park.

Van daaruit zullen we meestal per busje de vele interessante plekken in de regio verkennen.

R8 SCHWÄBISCHE ALB (ZUID DUITSLAND)

Maandag 2 juni t/m dinsdag 10 juni

Reisleiding: Ed Romeijn en Emile Gevers
Soort reis: hotel, volpension, busjes
Thema: landschappen, geologie en planten
Aantal deelnemers: minimaal 14, maximaal 16
Informatie: André Beijersbergen
Opgave: vóór 7 januari 2008

In Zuid-Duitsland vormt de Schwäbische Alb een opvallende bergketen vanaf het Zwarte Woud tot aan het Bayerische Wald. Voornamelijk opgebouwd uit verschillende Jura-lagen, laat het een opvallend asymmetrische aspect zien: heel vlak naar het zuiden (met de bovenloop van de Donau), maar heel steil naar het noorden, het stroomgebied van de Rijn. Allerlei geologische verschijnselen, die voorkomen in kalkgebieden, zijn hier prachtig te zien, zoals dolinen, karstbronnen, grotten en zelfs rivierverdwijningen. Voor fossielen bezoeken we terreinen rond Holzmaden. Daarnaast wordt het gebied

gekenmerkt door een rijke plantengroei in de vele Naturschutz-gebiete én door een rijke cultuur met vele vakwerkhuisen (bv. in Ulm en Blaubeuren) en barokkerken (bv. Obermarchtal en Zwiefalten). We verblijven op twee plaatsen in het gebied, in uitstekende hotels in Indelhausen en Fridingen: van hieruit vond overigens in 1991 ook de vorige KNNV-reis naar dit landschap plaats.

R9 GRAN PARADISO (NOORD-ITALIË)

Zaterdag 28 juni t/m zondag 13 juli

Reisleiding: Margriet Bekking (*plus info*) en Betty van Leeuwen
Soort reis: bus, hotel, halfpension, openbaar vervoer
Thema: planten
Aantal deelnemers: minimaal 18, maximaal 20
Opgave: vóór 7 januari 2008

Ten zuiden van Aosta in Noordwest-Italië ligt het nationale park Gran Paradiso. Het is een indrukwekkend berggebied met een overweldigende flora en fauna, die tot het mooiste wat de Alpen te bieden heeft, behoort. Vijf grote valleien liggen in het park rond het bergmassief Gran Paradiso (4.061 mtr.), alle gevormd door gletsjers en bergrivieren. Tot een hoogte van 2.300 meter zijn de valleien groen en bosrijk. Vooral het dal Valsavarenche is wild begroeid met lariksen, fijnsparren en bergdennen. Boven de boomgrens zijn alleen nog bergweiden, kale rotsen, sneeuw en ijs. De bergweiden vertonen 's zomers alle kleuren van de regenboog door de vele soorten bloemen als rapunzels, ratelaars, kartelbladen, boterbloemen en klokjes. Deze bonte weiden trekken veel insecten aan, zoals de Apollolvinder, die je alleen in het hooggebergte vindt. Gran Paradiso was het eerste nationale park dat werd ingesteld om een diersoort te beschermen: de steenbok, een soort die door de jacht bedreigd werd. Gran Paradiso is een prima gebied om naar dieren te speuren, zoals marmotten, steenarenden en vooral gemzen. Ons hotel ligt in het bergdorpje Pont op 2.000 meter hoogte aan het einde van het dal Valsavarenche. Dit is een prima uitgangspunt voor excursies, o.m. naar de bergweiden en gletsjers aan het eind van het dal. Veel excursies worden dan ook direct vanuit het hotel gemaakt. Voor de overige excursies, o.a. naar Aosta, wordt gebruik gemaakt van het plaatselijke openbaar vervoer. Het vervoer van en naar onze verblijfplaats Pont vindt per touringcar plaats, met een overnachting onderweg.

R10 DAVOS (ZWITSERLAND)

Zaterdag 5 juli t/m zaterdag 19 juli

Reisleiding: Gre Stelling en André Beijersbergen (*plus info*)
Soort reis: trein, hotel, volpension
Thema: landschappen en planten
Aantal deelnemers: maximaal 16
Opgave: vóór 7 januari 2008

De laatste KNNV reizen naar Davos, in 2000, 2002 en 2006, waren zeer succesvol. Natuurhistorisch heeft de omgeving van Davos dan ook heel veel te bieden. Bovendien brengt het uitgebreide en gratis openbaar vervoer ons gemakkelijk van de deur van het hotel naar prachtige dalen als het Dischma-, het Sertig- en het Flüela-tal. Wellicht kunnen we al wandelen rond de Flüela-pas, waar het nog lange tijd heel winters kan zijn.

Wie op een relatief gemakkelijke (en snelle!) manier wat hoger de bergen in wil en niet meer zulke lange, steile bergtochten wil maken, moet kennis maken met Davos. Gezondheid en conditie dienen wel goed te zijn, want de hoogten zijn niet gering (Davos ligt op 1560 meter, de Flüela-pas op 2380 meter). Davos is een tamelijk druk maar gezellig stadje. Het fraaie en uitstekend ingerichte hotel ligt aan de Davoser-see bij het dorpje St. Wolfgang; bijna alle kamers hebben een balkon aan de zijde van het meer. Het personeel van het hotel doet er alles aan om uw verblijf tot een genoegen te maken, het hotel zelf is rook- en alcoholvrij. We reizen per dagtrein. Er wordt gezorgd voor royale overstaptijden in Zwitserland.

R11 NAMIBIË

Maandag 4 augustus t/m vrijdag 22 augustus

Reisleiding: Jopie Siskens (*plus info*)
Soort reis: vliegreis, bus(jes), lodge, guestfarm, bungalow, volpension
Thema: landschap, zoogdieren, vogels, planten
Aantal deelnemers: minimaal 14, maximaal 16
Opgave: vóór 7 januari 2008

Voorlichtingsbijeenkomst: zaterdag 13 december, 10.45 – 12.30 uur in NME-centrum Presikhaaf te Arnhem. Tevoren aanmelden bij Jopie Siskens.

Namibië is een nieuwe reisbestemming in zuidelijk Afrika. De Steenbokskeerkring loopt net ten zuiden van de hoofdstad Windhoek. We zijn daar in de winter. Overdag schijnt de zon en de temperatuur is prima (20 à 25 graden). De nachten kunnen op hoger gelegen plaatsen en aan de kust koud zijn. Het landschap is zeer wijs en heeft veel natuurschoon te bieden, zoals zoogdieren, vogels, planten en oud gebergte. Het zuiden en westelijk deel van het land is half-woestijn en woestijn. Het noordoostelijk deel bestaat vooral uit droog savannegebied. Langs de kust is een droge zone die sterk onder invloed staat van de koude Benguelastroom van de Atlantische Oceaan. Bij het Waterberg Plateau ten noordoosten van Windhoek is een natuurlijke waterbron, waardoor een groen gebied is ontstaan met speciale planten en vogelsoorten. In Damaraland zijn bijzondere planten zoals de *Euphorbia damara* te zien, terwijl we in de droge zone de *Welwitschia mirabilis* zullen ontdekken. Beide plantensoorten hebben een minimale hoeveelheid water nodig. In Etosha National

Park, het oudste en grootste wildpark van Namibië, is er een schat aan grote zoogdieren. Zebra's, Kudu's, Hartebeesten, Gemsbokken, Springbokken, Impala's, Giraffes, Olifanten, Gnoes zijn er in overvloed te zien. Ook is er kans om een Leeuw, Luipaard of Jachtluipaard waar te nemen of te horen op de Restcamps, waar we zullen overnachten. Daar zijn grote, verlichte waterplaatsen, waar de dieren overdag en ook 's nachts komen drinken. Tijdens de schemer komen grote groepen Namaqua zandhoenders van grote afstand hier naar toe. Overdag zitten Savannearenden, Bateleurs, Mahaliwevers, Leeuwergorzen en vele andere soorten op de grond of in de Kameeldoornbomen (*Acacia erioloba*) bij het water. Aan de eerste waarneming van de nationale vogel, de Burchells Fiskaal, zal niet worden getwijfeld. De knalrode borst is onmiskenbaar. We vliegen naar Windhoek, waar we de eerste nacht verblijven. Daarna reizen we naar het Waterberg Plateau Park en vandaar naar de zuidelijk ingang van het Etosha NP, waar we vier dagen verblijven. Daarna reizen we naar de Kavita Lion Lodge waar met enthousiasme een leeuwenproject wordt uitgevoerd. Dan reizen we westwaarts door Damaraland, een prachtig oud berggebied naar Palmwag in een vallei waar de kleine Witte olifant voorkomt. De reis gaat vervolgens via Korixas richting kust. We logeren in Henties Bay en gaan vandaar naar Cape Cross, waar tienduizenden Zeehonden leven. De route gaat zuidwaarts naar Swakopmund en Walvis Bay, dat een belangrijk wetland is van zuidelijk Afrika. We verblijven enkele nachten in deze omgeving. Hier zijn veel soorten zeevogels en steltlopers te zien, evenals twee flamingo soorten en de Zwarte scholekster. Daarna reizen we naar onze verblijfplaats in de buurt van de Sossusvlei met de prachtige glooiende rode duinen. 's Morgens zijn de schaduwen op de bergen zeer fotogeniek. We besteden een volle dag aan het bezoek van dit gedeelte van het Namib Naukluft National Park, de zogenaamde Namibische woestijn. Hierna keren we naar Windhoek terug en vliegen de volgende dag retour. We verplaatsen ons in kleine busjes of een 20-persoonsbus en verblijven in lodges, guesthouses, hotels of in bungalows.

R12 OOSTELIJKE WADDENZEE

Maandag 15 september t/m vrijdag 19 september

Reisleiding: Dirk Maas (*plus info*)
Soort reis: varen en overnachten op zeilschip
Thema: vogels, landschap
Aantal deelnemers: minimaal 10, maximaal 13
Opgave: vóór 7 januari 2008

Zeiland op de authentieke Friese dektjalk "de Bruinvisch" zullen we op deze reis het oostelijk deel van de Waddenzee verkennen. Overgeleverd aan de elementen, aan stroming, getij, wind en wad kunnen we genieten van dit stuk nederlandse oernatuur, van vogel-trek, rust en ruimte. Allerlei doortrekkende vogelsoorten en vroege wintergasten maken het wad dan extra boeiend. De grote aantallen

algemene soorten als Wulpen, Rosse grutto's, Scholeksters, diverse soorten strandlopers en plevieren zijn dan zeer indrukwekkend. Ook bijzondere soorten als Grote en Kleine jager en Krombekstrandloper behoren tot de mogelijke waarnemingen. Daarnaast krijgt ook het andere leven op en in het wad de nodige aandacht als we bij laag-water droogvallen op één van de wadplaten. Uiteraard speelt het weer een doorslaggevende rol bij de programmering van de bestemmingen: bij gunstige omstandigheden zullen we Schiermonnikoog en mogelijk Rottum bezoeken, bij harde wind of storm wordt er niet op zee gevaren. Dan bestaat de mogelijkheid uit te kijken naar het Lauwersmeer. Enige hulp bij het zeilen (bediening schoten, zwaarden, zetten van het zeil) is gewenst. De catering wordt in eigen beheer uitgevoerd. Daartoe beschikken we over een goed uitgeruste kombuis. "De Bruinvisch" beschikt daarnaast over een gezellig leefruim en een badkamer met douche. Slapen doen we in een gezamenlijk slaaprui met afzonderlijke kooien in eigen beddegoed.

R13 HELGOLAND (DUITSLAND)

Woensdag 1 oktober t/m zondag 5 oktober

Reisleiding: Jopie Siskens (*plus info*)
Soort reis: busje, hotel, halfpension
Thema: vogels
Aantal deelnemers: minimaal 14, maximaal 16
Opgave: vóór 7 januari 2008

We herhalen de succesvolle reis van 2005 naar Helgoland. Het kleine rotsige Duitse eiland ligt op een omhooggestuwde zouthorst. De rotsformatie van rode bontzandsteen ligt precies op de trekweg voor vogels die vanuit Denemarken de Duitse Bocht afsnijden en over Helgoland richting Borkum en Schiermonnikoog vliegen. Voor vogelaars ideaal om vogeltrek waar te nemen. Afhankelijk van de windrichting zijn er juist veel zeevogels of landvogels te zien. Door de kleine oppervlakte zijn bijzonderheden bijna niet te missen. Vogels kunnen op het Oberland of het Unterland zitten maar ook op het nabijgelegen Dunen-eiland. Klifvogels zullen, op Jan-van-Genten en Aalscholers na, in deze tijd afwezig zijn. Tijdens de vorige reis waren er zeer veel Graspiepers en Spreeuwen. Ook de Goudplevieren, Goudhaantjes, Rietgorzen, Vinken en Koperwieken waren ruim vertegenwoordigd. Bijzonderheden waren Ruigpootbuizerd, Dweroggors, Strandleeuwrik en Velduil. Zie voor de waarnemingen in de afgelopen jaren: www.oag-helgoland.de. Een bezoek aan de tuin met de wereldbekende Helgolandvangkooi staat op het programma, evenals een bezoek aan de grote kolonie Gewone - en Grijs zeehonden op Dunen. Voor en na het bezoek aan Helgoland staat Oost-Friesland op het programma. We vertrekken de eerste dag naar Cuxhaven en bezoeken onderweg het Hasbruch Urwald, dat voor een deel bestaat uit 'oerbos'. Bijzonder zijn de eeuwenoude eiken, waarvan sommige meer dan 1000 jaar oud zijn. De oudste Haagbeuk is

ongeveer 400 jaar oud. De bomen bieden plaats aan hollenbroeders, zoals de Middelste bonte specht. Andere hier waargenomen vogelsoorten zijn Boomklever en Boomkruiper, Kruisbek, Buizerd en Raaf. We overnachten in Cuxhaven en varen de volgende ochtend naar Helgoland waar we bijna drie dagen (twee nachten) doorbrengen. Met de late middagboot varen we op zaterdag weer terug en overnachten weer in Cuxhaven. We rijden terug via de pont in Bremerhaven langs de wadplaten in de monding van de Weser. 's Middags rijden we door naar Nederland.

R14 LAC DU DER (FRANKRIJK)

Maandag 3 november t/m vrijdag 7 november

Reisleiding: Martien Helmig
Soort reis: hotel, busjes, halfpension
Thema: kraanvogels
Aantal deelnemers: minimaal 8, maximaal 16
Informatie: Joop Vrieling
Opgave: vóór 7 januari 2008

Begin november bevinden zich in de onmiddellijke omgeving van Lac du Der vele duizenden Kraanvogels, die op hun weg van Scandinavië hier enige tijd verblijven om te foerageren om vervolgens door te trekken naar Midden-Spanje. 's Avonds komen al deze vogels massaal aan vliegen om langs de randen van het grotendeels drooggevallen meer te gaan slapen. In 2006 bevonden zich op deze slaappleeds tussen de 26.000 en 35.000 Kraanvogels, wat een fantastisch schouwspel opleverde. Bij zonsopgang vertrekken al de vogels weer om op de maïsackers te gaan foerageren. Aan de west kant van het meer bevindt zich een grote waarnemingshut, van waaruit je fraai de foeragerende Kraanvogels van dichtbij kunt bewonderen. In de omgeving bevinden zich kleine meertjes waar veel eendensoorten, IJsvogels en o.a ook Grote zilverreigers voorkomen. De kleine dorpjes aan de zuid-west kant zijn bekend om hun prachtige vakwerkkerkjes. We logeren in hotel Le Cheval Blanc in het dorp Giffaumont-Champaubert.

OVERZICHT TELEFOON EN E-MAIL ADRESSEN

Margriet Bekking
 Telefoon: 0412-64346. E-mail: margrietbekking@home.nl
André Beijersbergen
 Telefoon: 024-3227466. E-mail: abeijersbergen@orange.nl
Joop Vrieling
 Telefoon: 0318-415360. E-mail: jgvrieling@gmail.com
Jopie Siskens
 Telefoon: 0570-623288. E-mail: jopiesiskens@hotmail.com
Agnes Maas
 Telefoon: 05470-262621. E-mail: agnesmaas@antenna.nl
Dirk Maas
 Telefoon: 0529-427255. E-mail: dirkmmaas@hotmail.com

AANMELDINGSFORMULIER VOOR DEELNAME AAN EEN KNNV-KAMP IN 2008

Opgave voor kampnummer : plaats: van: tot:
 Indien volgeboekt wil ik deelnemen aan kamp:
 Indien volgeboekt wil ik niet deelnemen aan een ander kamp.

1. Naam en voorletters : Roepnaam: M/V *
 Geboortedatum :
 Straat en huisnummer :
 Postcode en woonplaats : Lid van KNNV-afdeling:
 Telefoon: @
 E-mailadres :
 Bank/gironummer:
 Deelnemende gezinsleden:

2. Achternaam Roepnaam Geboortedatum

 Van de deelnemende gezinsleden moeten de partners lid of huisgenoot-lid zijn!
 Bijzonderheden die voor de kampcommissie en/of leiding van belang zijn:
 Is dit uw eerste kamp? ja/nee *
 Heeft u ervaring met/kent U:
 EHBO kaart en GPS de streek de taal

Welke functie wilt u in het kampbestuur vervullen?
 voorzitter secretaris excursiergelaar
 Bent u bereid kampmateriaal te vervoeren? ja/nee *
 Voor welke facetten van de natuurstudie heeft u interesse?

 Op welk (e) gebied(en) bent u (min of meer) deskundig?

Ik kom met grote tent(en) kleine tent(en) caravan vouwwagen kampeerauto
 Indien van toepassing: Ik overnacht anders:
 Ik reis per auto fiets openbaar vervoer.

3. Bij ziekte of ongeval tijdens het kamp contact opnemen met:
 Naam en voorletters : nr. :
 Straat en huisnummer :
 Postcode en woonplaats :
 Telefoonnummer :
 E-mailadres : @

Ik verklaar mij akkoord met de Algemene Voorwaarden en ik machtig hierbij de Penningmeester van de AKC van de KNNV om éénmalig op of omstreeks 1 februari, resp. 1 juni voor de najaarskampen, af te schrijven van mijn bank- of girorekening het inschrijfgeld ten behoeve van boven genoemd kamp. Rekeningnummer: [] giro / [] bank * Een eenmalige machtiging geeft u 30 dagen gelegenheid om bij uw bank bezwaar te maken tegen de afschrijving.

Datum: Plaats: Handtekening:

Dit formulier zenden aan J. Westhuis, Viasakker 8, 3235 SZ Rockanje
Alleen volledig ingevulde formulieren worden in behandeling genomen!

AANMELDINGSFORMULIER VOOR DEELNAME AAN EEN KNNV-REIS IN 2008

Gaarne duidelijk (met blokletters en in zwart) invullen, gebruik de (naam)gegevens van uw paspoort!
 * = doorhalen wat niet van toepassing is

Definitieve opgave voor reisnummer : naar :

1. Volledige naam als in paspoort : Voorletters:
 Adres: straat en huisnummer : nr. :
 postcode en woonplaats :
 Geboortedatum : M / V * Roepnaam:
 Telefoonnummer : E-mail:
 Lid KNNV-afdeling : / alg. lid KNNV * Lidmaatschapsnr.:
 Paspoortnummer: Geldig tot:

Bijzonderheden:
 bent U roker? ja / nee *
 bent U vegetariër? ja / nee *
 wilt U een eenpersoonskamer (indien mogelijk toeslag verplicht)? ja / nee *
 hebt U speciale wensen m.b.t. een kamergenoot/genote? ja / nee *
 zo ja, wie?
 zijn er andere bijzonderheden die voor de reisleiding van belang zijn?
 uitleg:

2. Tweede deelnemer (dient lid of huisgenootlid te zijn!) Lidmaatschapsnr.:
 Volledige naam als in paspoort: Voorletters:
 Geboortedatum : M / V * Roepnaam:
 Paspoortnummer: Geldig tot:

Bijzonderheden:
 bent U roker? ja / nee *
 bent U vegetariër? ja / nee *
 zijn er andere bijzonderheden die voor de reisleiding van belang zijn?
 uitleg:

3. Bij ziekte of ongeval tijdens de reis bericht sturen aan:
 Naam en voorletters :
 Straat en huisnummer : nr. :
 Postcode en woonplaats :
 Telefoonnummer : Mobiel:

Ik verklaar hierbij, dat ik kennis heb genomen van de "algemene voorwaarden kampen en reizen" (zie website KNNV-ARC) en dat ik, in het belang van mijzelf en van de KNNV, beschik over een volledige verzekering m.b.t. deze reis. Ik verklaar mij akkoord met de algemene voorwaarden en ik heb tegelijk met het insturen van dit inschrijfformulier het verschuldigde inschrijfgeld overgemaakt.

Datum: Plaats: Handtekening te deelnemer: Handtekening 2e deelnemer: (indien van toepassing)

Dit formulier zenden aan A. Beijersbergen, van Beethovenstraat 85, 6521 EM Nijmegen.
Alleen volledig ingevulde formulieren worden in behandeling genomen!